

Teme za zaključni izpit: slovenščina

a) PISNI DEL IZPITA

Sestava

1. Razčlemba neumetnostnega besedila
2. Pisanje besedilne vrste

Teme

1. **Jezik** v različnih okoljih. Besedni in nebesedni jezik. Jezikovni priročniki. Materinščina in tuji jeziki. Slovenski jezik med drugimi jeziki. Jezik v poklicnem okolju. Slovenski jezik zunaj meja Slovenije.
2. **Osnovni pojmi sporazumevanja.**
3. **Družbene zvrsti slovenskega jezika.**
4. **Besedilne vrste.** Pogovor, predstavitev: kraja, predmeta, osebe, naprave in postopka; pozdrav na razglednici, voščilo, čestitka, pismo, javno vabilo, zahvala in obvestilo (okrožnica, kazalo, televizijski spored, vremenska napoved, vozni red); obrazci (pravilno izpolnjevanje obrazcev) – prijavnica in naročilnica, mali oglas, reklama, novica, delovni dnevnik. Poljudnoznanstveno besedilo. Uradni pogovor, življenjepis, opravičilo, zahvala, sožalje, prošnja, športni spored, telefonski imenik, vabilo, pooblastilo, potrdilo, ponudba, pritožba, zapisnik.
5. **Jezikovna podoba besedila.** Jezikovni sestav, izrazna stran jezika – glasoslovje, pomen besed – besedoslovje. Oblikovna stran besed, pravopisno urejanje besedila (velika in mala začetnica, pisanje skupaj in narazen, zapisovanje prevzetih besed, premi in poročani govor, narekovaj, pomišljaj, vezaj). Tvorjenost besed. Slovnična sestava besedil: poved, stavek, stavčni členi, večstavčna poved, priredje, podredje.

b) USTNI DEL IZPITA

1. Zagovor pisnega dela

V pogovoru z izpraševalcem utemeljite svoje rešitve, popravite napake in utemeljite svoje popravke.

2. Književnost

1. *Peter Klepec* (splošne značilnosti slovenskega ljudskega pripovedništva)
2. *Lepa Vida* (splošne značilnosti slovenskega ljudskega pesništva)
3. *Zeleni Jurij* (splošne značilnosti slovenskega ljudskega pesništva)
4. Primož Trubar: *Proti zidavi cerkva*
5. Valentin Vodnik: *Dramilo*
6. Anton Tomaž Linhart: *Ta veseli dan ali Matiček se ženi*
7. France Prešeren: *O Vrba*
8. France Prešeren: *Uvod h Krstu pri Savici*
9. Josip Jurčič: *Sosedov sin*
10. Ivan Tavčar: *Cvetje v jeseni*
11. Fran Levstik: *Martin Krpan z Vrha*
12. Simon Jenko: *Tilka*
13. Janko Kersnik: *V zemljiški knjigi*
14. Dragotin Kette: *Na trgu*
15. Josip Murn: *Pomladanska romanca*
16. Oton Župančič: *Z vlakom*
17. Ivan Cankar: *Kralj na Betajnovi*
18. Ivan Cankar: *Kostanj posebne sorte*
19. Srečko Kosovel: *Ekstaza smrti*
20. Miško Kranjec: *Režonja na svojem*
21. Prežihov Voranc: *Boj na požiralniku*
22. Karel Destovnik - Kajuh: *Bosa pojdiva, dekle, obsorej*
23. Ivan Minatti: *Nekoga moraš imeti rad*
24. Janez Menart: *Nežnost v mraku*
25. Svetlana Makarovič: *Zeleni Jurij*
26. Frane Milčinski - Ježek: *N. N. in črna pega čez oči*
27. Tone Pavček: *Pesem o zvezdah*
28. Tjaša Mislej: *Naše skladišče*

3. Pogovor o bralni izkušnji

Povejte, katero delo, ki ste ga prebrali za domače branje, je na vas naredilo največji vtis. Obnovite zgodbo. Označite glavne osebe, opredelite se do njihovih dejanj in utemeljite svoje mnenje. Zakaj vam je bilo delo všeč (oz. zakaj vam ni bilo)?